

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH, CARINSKIH
IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Sektor za splošne davčne zadeve in analize

Župančičeva 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17

F: 01 369 67 19

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 092-208/2015
Datum: 4. 8. 2015

Zadeva: Mnenje – predlagam.vladi.si predlog 6776-178: Obračun dohodnine
Zveza: vaš dopis št. 092-178/2015/1

Spoštovani,

na spletnem orodju predlagam.vladi.si je objavljen predlog št. 6776-178, ki se nanaša na pripravo informativnih izračunov dohodnine. Predlagatelj navaja, da se informativni izračuni dohodnine odpošiljajo v dveh paketih, pri čemer so v prvi paket vključeni zavezanci, ki ne uveljavljajo olajšav, v drugi paket pa tisti, ki uveljavljajo olajšave. V prvi skupini so praviloma zavezanci, ki morajo dohodnino doplačati, imajo razliko 0 ali dobijo minimalno izplačilo, v drugi skupini pa zavezanci, ki so upravičeni do vračila davka, kar pomeni, da se država na račun državljanov brezobrestno financira. Predlagatelj predlaga, da se informativni izračuni pošljejo vsem zavezancem hkrati, v kolikor to ni mogoče, pa naj imajo eno leto prednost tisti zavezanci, ki ne uveljavljajo olajšav, naslednje leto pa zavezanci, ki uveljavljajo olajšave.

Na podlagi obrazložitve postopanja, danih s strani Finančne uprave Republike Slovenije, Ministrstvo za finance podaja naslednje mnenje:

Sistem odmere dohodnine determinirata dva predpisa. Po vsebinski plati je to Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12– ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14 in 23/15; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2), po postopkovni pa Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11- uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr, 111/13, 22/14 - odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN–B in 90/14; v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2).

V skladu z 267. členom ZDavP-2 se odmera dohodnine opravi na podlagi podatkov, s katerimi razpolagata davčni organ in davčni zavezanec rezident. Na podlagi navedenih podatkov mora davčni organ najpozneje do 31. maja tekočega leta za preteklo odmerno leto za davčnega zavezanca rezidenta sestaviti in odpremiti informativni izračun dohodnine (v nadaljnjem besedilu: IID), ki velja za njegovo napoved, če davčni zavezanec rezident nanj v 15 dneh od vročitve ne vloži ugovora. Po poteku roka za vložitev ugovora in če davčni zavezanec rezident nanj ne ugovarja, velja IID za odločbo o odmeri dohodnine. Če davčni zavezanec rezident ugotovi, da so podatki v IID nepravilni ali nepopolni, pa v 15 dneh od vročitve IID vloži ugovor ter v roku za ugovor vloži dopolnjen IID, ki se šteje za njegovo napoved za odmero dohodnine, na podlagi katere nato Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) izda odločbo o odmeri dohodnine.

V posamezen sveženj priprave, sestavitve in izdaje IID so vključeni vsi zavezanci, ki v času izvedbe posameznega svežnja izpolnjujejo pogoje za pravilen izračun in odmero dohodnine in za katere ima FURS podatke o posameznih statusih zavezancev, podatke o prejetih dohodkih zavezancev za dohodnino in podatke o dohodkih njihovih morebitnih vzdrževanih družinskih članov (v nadaljnjem besedilu: VDC) ter preverjene podatke o izpolnjevanju pogojev za priznavanje posameznih olajšav, ki jih uveljavlja posamezni davčni zavezanec.

Ker FURS za del zavezancev za dohodnino že v začetku meseca marca tekočega leta razpolaga z vsemi potrebnimi podatki za preteklo leto, sestavi in odpremi prvi sveženj IID že konec meseca marca oz. v začetku meseca aprila. Celoten postopek izvedbe vseh potrebnih aktivnosti do izdaje posameznega svežnja IID traja 3 do 4 tedne, saj je treba pred centralnim izpisom IID po obdelavi vseh podatkov, sestavitvi in izračunu dohodnine, opraviti sistemske preglede oziroma testiranja, pri čemer se preveri pravilnost sestavitve in izračuna IID ter pravilnega priznavanja davčnih olajšav po posameznih vsebinskih sklopih, pravilnost sestavitve izhodnega dokumenta glede na podatke o dohodkih in olajšavah, pravilnost plačilnega naloga ipd.

Edini kriterij za vključitev davčnih zavezancev v prvi sveženj IID so pravočasno zagotovljeni pravilni, popolni in preverjeni podatki, ki so temeljni pogoj za zagotovitev izdaje čim višjega deleža pravih IID, zoper katere davčnim zavezancem ni treba vlagati ugovorov, in po poteku roka za ugovor postanejo odločbe o odmeri dohodnine.

V prvi sveženj izdaje IID tako ne morejo biti vključene posamezne skupine zavezancev, za katere FURS v začetku meseca marca še nima celovitih, popolnih ter preverjenih podatkov, potrebnih za odmero dohodnine. To so:

1. Zavezanci, ki opravljajo dejavnost in se jim davčna osnova od dohodka iz dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, saj so ti zavezanci v skladu z 297. členom ZDavP-2 dolžni najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto predložiti davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti.
2. Zavezanci z dohodkom iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, saj je FURS v skladu s 315. členom ZDavP-2 dolžan do 30. marca tekočega leta za preteklo leto izdati zavezancem odmerne odločbe.
3. Zavezanci z neurejenim rezidentskim statusom.
4. Zavezanci, ki so med letom pri glavnem delodajalcu uveljavljali posebno olajšavo za VDC oziroma so do 5. februarja vložili vlogo za uveljavljanje posebne olajšave za VDC v IID, saj FURS tedaj še nima vseh potrebnih ter preverjenih podatkov za pravilno priznavanje navedene olajšave in nadalje pravilen izračun dohodnine:
 - za posamezne VDC še nima potrebnih podatkov o vseh lastnih dohodkih za preživljanje, saj je v skladu z ZDoh-2 višina navedenih dohodkov eden izmed kriterijev za izpolnjevanje pogojev do upravičenosti do navedene olajšave za posamezne kategorije VDC (podrobneje pogoje predpisuje 115. člen ZDoh-2). To so npr. podatki o doseženih dohodkih iz naslova dobička iz kapitala, obresti, oddajanja premoženja v najem;
 - za posamezne skupine VDC še ni izvedeno preverjanje izpolnjevanja posameznih pogojev v skladu s 115. členom ZDoh-2 (npr: za VDC - otroka, starejšega od 18 let, ki se ne izobražuje in je za delo sposoben, je treba preveriti, ali je prijavljen pri službi za zaposlovanje in živi s starši oziroma posvojitelji v skupnem gospodinjstvu, preverjanje izpolnjevanja pogojev in potrjevanje upravičenosti do priznavanja posebne olajšave za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo na osnovi odločbe centra za socialno delo ...).
 - FURS še nima vseh podatkov o tem, kateri zavezanci in za katero obdobje v okviru odmernega leta uveljavljajo olajšavo za istega VDC, saj zavezanci navedeno olajšavo lahko uveljavljajo še v ugovoru zoper IID, v davčnem obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, v napovedi za odmero dohodnine. Naj pojasnimo, da se največji delež ugovorov zoper IID prvega svežnja nanaša prav na naknadno uveljavljanje posebne olajšave za VDC (cca. 70 % ugovorov zoper IID), navedene podatke o naknadnem uveljavljanju posebne olajšave za

VDČ iz ugovora zoper IID prvega svežnja pa FURS uporabi pri pravilnem priznavanju olajšave za istega VDČ pri drugem zavezancu, ki je vključen v drugi sveženj IID (v izogib potrebnim nadaljnjim postopkom predvsem obnove odmere dohodnine zaradi uskladitev priznane posebne olajšave za istega VDČ v pravilni višini). Dohodnina je sicer davek, ki se odmeri posamezni fizični osebi, vendar pa so zaradi načina priznavanja olajšav za VDČ in splošne olajšave, določene v ZDoh-2, odmere dohodnine različnih zavezancev v medsebojni odvisnosti.

V zvezi z navedenim pojasnjujemo, da ZDoh-2 v prvem odstavku 111. člena določa, da se vsakemu rezidentu prizna zmanjšanje letne davčne osnove v obliki splošne olajšave, pod pogojem, da drug zavezanec za njega ne uveljavlja posebne olajšave za VDČ. Slednja se glede na določbo desetega, enajstega in dvanajstega odstavka 114. člena ZDoh-2 lahko razdeli med dva ali pa celo več zavezancev. V primerih, ko je priznavanje olajšave medsebojno pogojeno, je treba postopke odmere dohodnine zato voditi hkrati za vse zavezance. To velja za vse faze odmernega postopka, tako za postopke izdaje IID kot tudi za postopke izdaje odločb o odmeri dohodnine na osnovi vložene napovedi ali ugovorov zoper IID ter prav tako za izdajo nadomestnih odločb o odmeri dohodnine na osnovi pritožbe zavezanca.

V primeru, če pri sestavitvi IID ne bi bili zagotovljeni predhodno navedeni podatki v zvezi z uveljavljanjem posebne olajšave za VDČ, bi bila nepravilno (previsoko) priznana posebna olajšava za VDČ ali neupravičeno priznana navedena olajšava, za kar pa bi bili nadalje za zagotovitev pravilne odmere dohodnine potrebni dodatni postopki, najpogosteje obnova odmere dohodnine, saj zavezanci le redko sami podajo ugovor zoper IID za tovrstne nepravilnosti.

5. Preostale posamezne manjše skupine zavezancev ali posameznikov, za katere so v postopkih testiranja IID prvega svežnja ugotovljeni nepravilni ali nepopolni podatki (npr. zavezanec je po roku vložil napoved za odmero akontacije dohodnine in zato niso pravočasno zagotovljeni podatki za odmero, pri izplačevalcu dohodkov ugotovljene nepravilnosti pri predloženih obračunih davčnega odtegljaja, na osnovi katerih se pripravi del podatkov o prejetih dohodkih zavezancev za dohodnino, zavezanec nima urejenega rezidentskega statusa, ipd).

Vse navedene skupine zavezancev so vključene v drugi sveženj IID, ki ga FURS sestavi in odpremi v zakonsko predpisanem roku (najkasneje do 31. maja tekočega leta za preteklo leto), in sicer praviloma zadnji delovni dan meseca maja, z namenom, da do tedaj pridobi, uskladi in preveri vse potrebne podatke in tako zagotovi čim večji delež pravih IID.

Naj še pojasnimo, da so v obeh svežnjih IID vključeni tako zavezanci z doplačilom kot tudi z vračilom dohodnine, kar izkazujejo tudi statistični podatki.

Primeroma navajamo podatke o izdanih IID za leto 2014:

	SKUPAJ	Število doplačil	Število vračil	Število z "0"
1. tranša	507.053	224.657	248.872	33.524
2. tranša	463.825	118.922	307.544	37.359
SKUPAJ	970.878	343.579	556.416	70.883

Vir: FURS

Zaradi vsega navedenega menimo, da podan predlog ni sprejemljiv.

Lepo pozdravljeni,

Pripravila:
Katja Dvanajšček
svetovalka

Martina Verbančič
vodja sektorja

Poslati:

- naslovniku, elektronsko

Št.	Ime	Prejeto	Prejeto	Prejeto
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				